

Agnieszka

K: 4/01

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U KARLOVCU

BITNO
PRITVOR!

Broj: K-DO-4/01
Karlovac, 16. veljače 2001. godine
LJS/AP

ŽUPANIJSKI SUD U KARLOVCU

KARLOVAC

Na osnovu članka 41. stavak 2. točka 3. i članka 165. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku, podižem

OPTUŽNICU

protiv

MILJANA STRUNJAŠ, JMBG: 1307935030058,
sina Jevrema i Zorke rođ. Maksimović, rođ. 13.
07. 1935. godine u Potkrajci, Crna Gora, s
prebivalištem - Potkrajci bb, Pljevlja, SRJ,
nastavnika, bez zaposlenja, oženjenog, otac jednog
djeteta, u pritvoru Okružnog zatvora u
Karlovcu od 02. listopada 2000. godine u 18,30
sati,

da je:

od mjeseca rujna do 15. prosinca 1991. godine kao zapovjednik "TO Veljun" za vrijeme napada i okupacije Općine Slunj zapovijedao ovoj postrojbi da u selima Hrvatski Blagaj, Donja i Gornja Glina, Pavlovac, Donji i Gornji Nikšić, Cerovac, Cvitović, Marindolsko Brdo i Gornji i Donji Kremen sa svrhom zastrašivanja i protjerivanja pučanstva hrvatske nacionalnosti protivno člancima 1, 27, 32. i 53. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine, a posebno protivno odredbi članka 4. stavak 2, te članaka 13, 14. i 16. IV. Dijela Dopunskog Protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba (Protokol II.) od 08. lipnja 1977. godine bez bilo kakve potrebe neposredno prije ulaska u ta sela, iako u njima nije bilo vojske niti se pružao otpor, pucaju po civilnim ciljevima bez izbora iz svih sredstava, tako da je stanovništvo natjerano u bijeg, a po ulasku u sela naredio i odobrio da se pale i razaraju zgrade i drugi objekti, te pljačkaju imovina pa su tako njemu podčinjene postrojbe;

2

a) projektilima ubile dana 01. studenoga 1991. godine u Donjoj Glini Zorku Cindrić, 18. studenoga 1991. godine u Gornjoj Glini Milu Jurčević, Janka Begović i Mandu Begović, te dana 07. prosinca 1991. godine u Cvitoviću Franju Raužan,

b) teško ranile dana 01. studenoga 1991. godine u Donjoj Glini Ivanu Cindrić,

c) spalile ili razrušile dana 24. listopada 1991. godine u Hrvatskom Blagaju 46 kuća, a imovinu iz napuštenih kuća uzeli, dana 01. studenoga 1991. godine u Donjoj Glini 16 kuća, dana 11. i 12. studenoga 1991. godine u Gornjoj Glini 72 kuće, dana 16. studenoga 1991. godine u Pavlovcu 7 kuća, dana 16. studenoga 1991. godine u Gornjem Cerovcu dva gospodarstva, dana 05. prosinca 1991. godine u Cvitoviću 8 kuća i trogovinu, te dana 18. studenoga 1991. godine u Gornjem Kremenu 3 gospodarstva,

d) razrušile i spalile dana 24. listopada 1991. godine u Hrvatskom Blagaju Crkvu Svetog Dama, dana 16. studenoga 1991. godine u Pavlovcu kapelicu Sv. Ane, dana 16. studenoga 1991. godine u Nikšiću Crkvu Sv. Mihovila, te 05. prosinca 1991. godine u Cvitoviću Crkvu Sv. Nikole,

e) iz kuća prognanih Hrvata nezakonito uzimali svu vrijednu pokretnu imovinu, a sve u cilju pljačke,

f) dok je preostalo stanovništvo bilo izloženo stalnim prijetnjama i premlaćivanju,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se izvrši napad na naselja kojega je posljedica smrt i teška tjelesna ozljeda ljudi, naredio napad bez izbora cilja kojim se pogada civilno stanovništvo i da se uništava i prisvaja u velikim razmjerima imovina što nije opravdano vojnim potrebama, te kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba naredio da se izvrši napad na objekte posebno zaštićene međunarodnim pravom,

pa da je time počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva - označeno i kažnjivo po članku 120. st. 1. 12. OIKZ RH

Stoga

predlažem

1) da se pred tim sudom kao stvarno i mjesno nadležnim održi glavna javna rasprava,

2) da se na glavnoj raspravi sasluša okrivljeni Milijan Strunjaš (list 58), te saslušaju kao svjedoci Mrđenović Petrar (list 39), Mirko Obajdin (list 180), Mirko Krajačić (list 181), Uroš Duduković (list 182), Rade Končar (list 183), Joso Brozović (list 184), Nikola Mačojlović (list 185), Vane Čokesa (list 188-189), Nikola Sikirić (list 200-201), Franjo Volarić (list 202-203), Ivan Simac (list 204), Franjo Cindrić (list 205), Slavko Cindrić (list 206), Juraj Jurašić (list 207-208), Ivan Cindrić (list 210), Mile Stepić (list 211), Vinko Žalac (list 212), Tomo Ugarković (list 213-214), Mile Cindrić (list 215), Filip Begović (list 217), Ivan Stipetić (list 218), Mile Jurčević (list 219), Mile Filipčić (list 220-221) i Nikola Šlat (list 222),

23
propisno

3) da se na glavnoj raspravi izvrši uvid u zapovijed broj 1 od 22. 09. 1991. godine (list 27-29), zapovijed broj 2 od 30. 09. 1991. godine (list 30-34), zapovijed broj 3 od 14. 11. 1991. godine (list 35-38), zapovijed broj 3 (list 53), prijedlog za unaprijeđenje (list 54), naredbu broj 5 (list 55), prijedlog za unaprijeđenje i odlikovanje (list 56), potvrdu (list 57), plan (90-91), navedenje (list 94), propusnicu (list 97 i 99), zapisnik sa savjetovanja (list 100-107), naredbu (list 117), uvjerenje (list 148), plan (list 149), odluku (list 150), dopis (list 156), kartu (list 164), smrtovnice (list 342-345), otpusna pisma (list 346-349), procjene štete (list 234-326), iskaz o stupnju oštećenja (list 327-336), procjene oštećenja (list 337-339), fotoelaborate (list 369-373).

4) da se okrivljenom Miljanu Strunjaš temeljem čl. 182. st. 2. toč. 1. i 4. ZKP-a/93, a u svezi čl. 189. ZKP-a produlji pritvor.

Obrazloženje

Policijska uprava Karlovačka, V. Policijska postaja Slunj podnijela je kaznenu prijavu protiv okrivljenog Miljana Strunjaš zbog kaznenog djela činjenično i pravno opisanog u dispozitivu optužnice.

Protiv okrivljenog Miljana Strunjaš provedona je istraga.

Pozvan na kaznenu odgovornost okrivljeni nije iznosio svoju obranu i branio se štitom SRBIN

U istrazi je saslušano više svjedoka, a među ostalim i Mrđenović Petar koji je izjavio da je za vrijeme rata bio u svome selu Crno Vrelo. Za vrijeme rata obavljao je seoske straže i bio je zadužen puškom koju mu je dao komandant TO Veljun Miljan Strunjaš. Poznato mu je da je Strunjaš bio komandant TO Veljun pa smatra da je izdavao naredbe za napad na Hrvatski Blagaj. Napad na ovo selo vršen je iz dva smjera: Vod Crno Vrelo, čiji je zapovjednik bio Kljajić Đuro, kretao se preko šume Debela Glava u pravcu Hrvatskog Blagaja. Iz pravca Srpskog Blagaja u pravcu Hrvatskog Blagaja išao je drugi vod. U tom napadu spaljeno je mnogo kuća, a i tamošnja crkva. Što se tiče napada na hrvatska sela u Donjoj Glini i Gornjem Vrelu zna da su taj napad vršili iz Cvijanović Brda. Srbi su inače dobivali i potvrde da mogu uzimati i koristiti traktore koji su se u Slunju skupljali s terena. U napadu na sam Grad Slunj sudjelovale su također veljunske jedinice i lično je vidio da su se kretali iz Blagaja cestom u pravcu Slunja. Od 1991. godine, kada je sve to započelo, točno je da su se pljačkale hrvatske kuće na tom terenu.

Mirko Obajdin saslušan u istrazi izjavio je da je od osmog mjeseca 1990. godine pa do druge polovice 1992. godine bio pomoćnik zapovjednika V. PP Slunj, a od tada pa do početka 1994. godine zapovjednik PP Slunj nakon čega je otišao u mirovinu. On neposrednog saznanja o djelovanjima za koje se okrivljuje Miljan Strunjaš nema, a sve što zna o tome saznao je iz razgovora koje je obavljao u Slunju. S tadašnjim predsjednikom Općine Slunj 1991. godine prije napada na Slunj bio je pozvan u kasarnu JNA i gdje im je Radaković Mirko rekao da Slunj treba predati od 15. 11. 1991. godine u 14.00 sati inače će biti srušen sa zemljom. Tokom noći od 15. na 16. 11. 1991. godine većina stanovništva izvukla se je iz Slunja prema koridoru Bosna, a ostatak stanovništva napustio je Slunj i krenuo koridorom 16. 11. 1991. godine. U cijelom Slunju čulo je svega nekoliko Hrvata i to uglavnom starijaca. Dana 16. 11. 1991. godine oko 10.00 sati počeo je opći artiljerijski napad na cijeli Slunj i tako da se više nisu mogli vratiti u Slunj i ostatak

rata proveo je u Karlovcu. Još prije samog napada na Slunj početkom rujna 1991. godine počeli su neprijateljski napadi po pojedinim selima koja su zauzimana od strane pobunjenika, a stanovništvo iz sela je protjerano i do napada na Slunj uglavnom smješteno u Slunju. Iz priča je saznao da su kuće u tim selima uglavnom srušene i spaljene a pojedini mještani ubijeni ili odvedeni u zarobljeništvo. Iz obilaska terena neposredno je vidio da je po pojedinim selima gorjelo. U ta mjesta nisu mogli ulaziti jer je do paljenja došlo nakon što su mjesta zauzeta od pobunjenika.

Sedmo okrivljenog, Miljana Strunjaš, poznaje osobno jer je prije rata bio direktor škole. Koji dužnost je obavljao zna samo na osnovu podataka do kojih je došao iz obavljenih razgovora s pojedinim osobama, a u svojstvu službene osobe.

Mirko Krajačić izjavio je da okrivljenog Miljana Strunjaš poznaje jer je prije rata bio direktor Osnovne škole u Veljunu. Negdje u ljeti 1991. godine formiran je štab TO Veljun, a za komandanta izabran je okrivljeni Strunjaš. Mještanima srpske nacionalnosti podijeljeno je oružje i nakon toga počele su se održavati seoske straže prema selima nastanjenim Hrvatima. On je bio postavljen za pomoćnika komandanta TO za pozadinu. Okrivljeni Strunjaš obnašao je ovu dužnost negdje do kraja 1991. godine, tj. do formiranja 3. kordunaške brigade. U jesen 1991. godine zauzeta su sela Hrvatski Blagaj, Donja i Gornja Glina, Pavlovac, Donji i Gornji Nkšić, Cerovac, Cvitović, Marindolsko Brdo, Gornji i Donji Kremen. Ova sela bila su nastanjena Hrvatima i čuo je da su gotovo svi stanovnici tih sela protjerani i da su izbjegli iz svojih kuća. U napadima na ova sela uz pripadnike INA, Martićevce, SDS-ovce sudjelovali su i pripadnici TO Veljun. Nakon što je napadnut i zauzet Hrvatski Blagaj osobno je vidio da su sljedećeg dana u tom selu gorjelo pojedine kuće i da su iz tog sela odvožene stvari, poljoprivredni inventar, namještaj, stoka i drugo. Osobno nije vidio, ali je čuo da su i ostala sela nastanjena Hrvatima, koji su protjerani, pljačkana nakon što su zauzeta.

16A -

Oroš Duduković izjavio je da je prije rata živio u Točku i bavio se poljoprivredom. U lipnju 1991. godine dobio je mobilizacijski poziv da se javi u Štab TO Veljun i tu je vidio Miljana Strunjaš, kojeg od ranije poznaje. Ovaj se je predstavio kao komandant TO Veljun i rekao da moraju formirati vodove i odrediti komandante vodova i nakon toga počelo se dijeliti oružje. On osobno postavljen je za zapovjednika voda TO Točak. Ubrzo nakon ovoga formirani su vodovi po pojedinim selima i počele su se održavati straže prema selima nastanjenim hrvatskim stanovništvom. Zapovjedi o tome gdje će se i kada održavati koj položaji dobivao je od zapovjednika čete, a ovi očito od svojih pretpostavljenih.

Njegov vod držao je položaje prema Hrvatskom Blagaju i sijeća se jedne zgode, negdje u kolovozu ili rujnu 1991. godine, na jednom skupu pred gostionicom "Dragojević" bili su pozvani ljudi, a sastanak su organizirali neki oficiri. Na sastanku između ostalih bio je i okr. Strunjaš, koji je i otvorio sastanak te predao riječ okrivljenom Radaković Mirku koji je rekao, između ostalog, da se priprema sveobuhvatna akcija oslobađanja Slunja i dalje je govorio što bi u vezi toga trebalo poduzeti. On se sjeća jednoga dana dok je bio slobodan i radio kod kuće da je vidio da gori Hrvatski Blagaj i to da je gorjelo puno kuća i gospodarskih objekata. Nezna tko je sudjelovao u napadima na ovo selo. Onoga dana kada je počeo napad na Slunj dobio je zapovjed od komandira čete da se svojim vodom krene uzvodno Koranom prema Slunju. Išli su kroz Jumu prema Cvitoviću, a tu ih je čekao komandant TO Veljun, okr. Miljan Strunjaš, koji je rekao da će se štab TO Veljun sastati u Kunićima. Kada je toga dana došao u Kuniće vidio je da gore Donja i Gornja Glina. Nakon što su se okupili u Kunićima Strunjaš je rekao njemu da se s vodom može vratiti kući, pa je on to i učinio. Toga dana, kada je zauziman Slunj, čula se

pucnjava sa svih strana i to kako iz pješadijskog oružja, tako i iz teškog oružja, te je djelovala i avijacija.

Poznato mu je da su mještani hrvatske nacionalnosti nakon napada na svoja sela uglavnom napustili svoje kuće i izbjegli. Vidio je da je zapaljena, među ostalim, i crkva Sv. Duha u Blagaju, a isto tako vidio je da se pljačka napuštena imovina odbjeglih Hrvata.

Rade Končar 26. srpnju 1991. godine mobiliziran je u vod TO Šljivnjak i tada je bio i zadržan s puškom. Ovaj vod bio je u sastavu TO Veljun čiji komandant je bio okr. Milijan Strunjaš. Oni su se zadržavali na položajima prema Hrvatskom Blagaju i Pavlovcu. Napad na Hrvatski Blagaj uslijedio je nekoliko dana prije napada na Slunj. Njegov vod nije sudjelovao u napadu, a on je vidio da u Blagaju gore kuće i gospodarski objekti i to da gori puno kuća, a dosta ih je i srušeno, ali mu nije poznato tko je to osobno učinio. Za vrijeme napada na Slunj njegov vod djelovao je u pravcu Donje Gline, ali u Glinu nisu ulazili. Vidio je da u selu gore kuće i gospodarski objekti. Ostali su na položaju nedaleko od Gornje Gline sve dok tu nije došao okr. Strunjaš i rekao da se mogu povući pa su oni to i učinili. Nekoliko dana kasnije dobili su zapovijed da idu na čišćenje terena u Pavlovac i došavši tamo vidjeli su da je dosta kuća i drugih objekata spaljeno i ruženo. Nakon što je zauzet Slunj i okolna sela, a stanovništvo hrvatske nacionalnosti protjerano i izbjeglo masovno su se pljačkale napuštene kuće i odvozilo se sve što se je moglo odvesti. Čuo je da su neki stariji ljudi, po nacionalnosti Hrvati, ubijeni u okolnim selima. Koliko je njemu poznato radi ovih paljenja i razaranja kuća i drugih gospodarskih objekata, te ubijanja ljudi i pljačke nitko nije odgovarao.

20
Svjedok Joso Brozović izjavio je da je on iz Hrvatskog Blagaja, zaseok Pavlovac. Već u rujnu 1991. godine po njihovim selima počele su padati prve granate s okolnih srpskih položaja, posebno s Veljuna i Cvijanović Brda. Pucalo se i iz pješadijskog oružja, pa su mještani počeli napuštati selo. Jači napad na Hrvatski Blagaj bio je u rujnu. Palo je puno granata, a pucalo se je sa svih strana i iz pješadijskog oružja. On je tada napustio svoju kuću i pobjegao u Nikšić. Dan prije nego je napustio kuću u Hrvatskom Blagaju i Pavlovcu razrušene su i spaljene gotovo sve kuće i gospodarski objekti. Dana 24. ili 25. 10. 1991. godine razrušena je i Crkva Sv. Duha u Blagaju. Onoga dana kada je bio napad na Slunj, tj. 16. 11. 1991. godine razrušena je i Crkva Sv. Ane u Pavlovcu te Sv. Mihovila u Nikšiću. U vrijeme kada je napadnut Slunj gorjele su i kuće u Donjoj Glini. Prolazeći kroz Pavlovac vidio je da su sve kuće spaljene, kao i u Hrvatskom Blagaju. Pucalo se je po svuda na sve strane. Njega i Volarić Franju vozili su na ispitivanje u Veljun, a kada su se vraćali u Nikšiću, tj. Srpskom Blagaju ispred gostionice "Dragojević" vidio je 300 do 400 neprijateljskih vojnika spremnih za čišćenje i tu je vidio okrvljenog Miljana Strunjaša. On im je bio komandant i čuo je iz razgovora, a te zgođe je i vidio da je on izdavao zapovijedi vojnicima. On i Volarić krenuli su za vojskom koja je išla u pravcu Nikšića. Nedaleko njegove kuće u Pavlovcu postavljeni su, a na zapovijed Strunjaša, tri minobacača. Počela je pucnjava iz ovih minobacača i drugog vatrenog oružja u pravcu Slunja, Cvitovića i Nikšića. Osobno je čuo kada je Strunjaš zapovjedio da ništa nesmije ostati živo. On je izdao sve zapovijedi svojim podređenima, odnosno nižim komandirima. Vidio je tu u Pavlovcu i protuavionski tenk s tri cijevi koji je bio montiran na kamionu. Slijedeća dva-tri dana češće je na ovom području vidao u vojnoj uniformi Strunjaša.

Osobno je vidio da su izgorjele kuće u Cvitoviću, a i u Ladevcu. U okolini Slunja ubijeno je nekoliko starijih ljudi, muškaraca i žena, ali on ne zna točno tko ih je ubio. Također je vidio da su tijekom cijele jeseni 1991. godine, a i kasnije odvožene razne stvari, strojevi, namještaj,

*Strunjaš je li zapaljen u...
u...
u...*

te stoka iz hrvatskih sela, pa čak i dijelovi kuća i gospodarskih objekata.

Nikola Manojlović živio je u svom selu Veljunska Glina i bio je u civilnoj zaštiti, a dobio je uniformu i pušku. U napadima na hrvatska sela nije sudjelovao, ali je vidio povremeno da iz pojedinih sela ide dim i da su kuće zapaljene, ali ne zna tko je to učinio.

Mano Čokeša izjavio je da je on krajem 1991. godine radio kao operativni djelatnik tadašnje SJB Slunj, SAO Krajina, a stanovao je u Primišlju i putovao je na posao u Slunj. Okrivljenog Miljana Strunjaš poznao je od ranije jer je bio direktor škole u Veljunu, a čuo je za vrijeme rata da je bio zapovjednik TO Veljun. Ne zna točno koje jedinice su sudjelovale u zauzimanju mjesta između Veljuna i Slunja, kao i samog Slunja. Poznato mu je, kao što je istakao, da je Strunjaš bio zapovjednik TO Veljun i da je područje između Veljuna i Slunja bilo u vojnoj nadležnosti TO Veljuna. Vidio je da je Blaga gorio u vrijeme napada na to mjesto, a koliko mu je poznato nitko nije odgovarao za taj postupak, niti se je protiv koga postupak vodio. Nakon što su se stanovnici pojedinog sela povukli i napustili svoje kuće pljačkalo se i odvozila se imovina i to je bila svakodnevna pojava.

Nikola Sikirić okrivljenog Miljana Strunjaš poznaje osobno od ranije, a početkom rata zna da je isti bio zapovjednik TO Veljun, jer je on bio pripadnik voda TO iz Gornjeg Šljivnjaka. Ovim vodom zapovijedao je Karamarković Miloš. Njegov vod, tj. Šljivnjak sudjelovao je u napadu na Gornju Glinu, a uz to sudjelovali su i pripadnici TO iz Donje Gline kojima je zapovijedao Krajačić Milan i pripadnici iz Cvijanović Brda kojima je zapovijedao Mladar Petar. U napadu na Gornju Glinu u jesen 1991. godine sudjelovalo je oko stotinjak vojnika TO iz Donjeg i Gornjeg Šljivnjaka i Cvijanović Brda, te iz okoline Veljuna. U napadu su sudjelovala i dva tenka te se je pucalo po selu prije njihovog ulaska u selo. Zapovjednik jedinica TO koje su vršile napad na Donju Glinu i susjedna sela, te zatim ušla u sela bio je okrivljeni Miljan Strunjaš.

Prije ulaska u Gornju Glinu Miloš Karamarković postrojio je vod, podijelio im šibice i rekao da pale kuće i druge objekte kad uđu u selo. Iz sela nije bilo nikakvog otpora, nije se odgovaralo na vatru jer je selo bilo pusto a mještani su prethodno izbjegli iz sela. Kada su ušli u selo nasumice su pucali po kućama i drugim objektima bez ikakvog razloga, a masovno su palili sjenike, gospodarske objekte i kuće i to uglavnom šibicama, a nešto i zapaljivim metcima. Zapaljeni su gotovo svi objekti i veliki dio kuća. Palilo se i sljedećih dana, a pljačkala se je imovina i uzimalo i odvozilo sve vrijedno što se je moglo odvesti - od traktora, priključaka, preko bijele tehnike i slično. Prilikom ulaska u selo našli su dva-tri starija čovjeka, koji nisu prethodno pobjegli, pa je njemu tada zapovjednik Karamarković dao i nož i rekao da tog čovjeka zakolje, ali on to nije mogao. I prije ovog napada na sela oko Slunja, Gornju Glinu, Kremen i druga sela pucalo se s položaja u okolnim selima, a i iz vojnog poligona nedaleko Slunja, te je čak i avijacija bombardirala. Nekoliko dana prije napada na Slunj i okolna sela bili su mještani zastrašivani svakodnevnim pucanjem sa srpskih položaja. Prilikom ulaska u ova sela nitko od zapovjednika nije izričito naredio da pljačkaju, ali isto tako nitko nije niti naredio da to nesmiju činiti. Pljačka je bila masovna pojava i trajala je duže vrijeme i nitko ju nije spriječavao niti je za to odgovarao.

Franjo Volarić rodom je iz Pavlovca, a rat je proveo u Nikšiću, odnosno zaseoku Cerovac na tada okupiranom području kod svog rođaka Požega Ive. Na njegovo selo Pavlovac srpski pobunjenici počeli su pucati prije nego na Nikšić i to već u rujnu i listopadu 1991. godine, pa je on već početkom listopada napustio svoju kuću i otišao u Nikšić, a njegova žena preko Bosne u

7

Mali Erjavac gdje je provela rat. Po selu se je pucalo iz minobacača i pješackog oružja i prije okupacije sela tako da je selo ostalo potpuno pusto. Okupatori su ušli u selo onaj isti dan kada su ušli u Nikšić i u Slunj, tj. 16. 11. 1991. godine. Zapalili su njegovu kuću koja je u potpunosti izgorjela i to prva, a slijedećeg dana zapalili su i preostale kuće u Pavlovcu zajedno s gospodarskim objektima tako da je cijelo selo izgorjelo. U selu je bilo ukupno 12 kuća s gospodarskim objektima koje su sve izgorjele. U selu je bila i kapelica koja je također zapaljena i koja je izgorjela, ali on ne zna tko je točno istu zapalio.

Nakon što je došao u Nikšić kod Požoga lve, a prije samog zauzimanja Nikšića, počeli su povremeni minobacački i topnički napadi i na Nikšić, a pucalo se i iz pješackog oružja. Radi ovog pucaanja i prije okupacije izbjegla je većina stanovništva tako da je ostalo odprilike 60 osoba starije dobi. Toga dana kada je okupiran Nikšić najprije je počeo minobacački i topnički napad po Nikšiću, a pucalo se i iz pješackog oružja, a potom je ušla pješadija. On je većinu vojnika poznao od ranije i to su uglavnom bili ljudi iz Veljuna i okolnih sela, dakle, domaći ljudi. Kada je okupiran Nikšić zapaljena je i sama Crkva Sv. Mihovila koja nije ipak u potpunosti izgorjela. Prilikom zauzimanja i okupacije Nikšića i sela nije bilo nikakvih otpora jer je većina stanovništva već ranije napustila sela, pa je okupator praktički ušao u prazno mjesto. Onoga dana kada je okupiran Nikšić njega i Brozović Josu su neki vojnici odveli u Veljun gdje su prenoćili i trebali su biti ispitivani. Vozio ih je traktorom njegov zet Mrkalj Dojčin koji je po nacionalnosti Srbin. Prolazeći kroz Pavlovac vidio je nedaleko ceste dva minobacača s više vojnika iz kojeg su pucali. Pored tih vojnika vidio je u uniformi okrivljenog Miljana Strunjaš kojeg od ranije poznaje i koji je imao oznake kapetana, ali ne zna kakvu je on dužnost obnašao. Onoga dana kada je zauzet Slunj, kao i slijedećih nekoliko dana, vidio je da su gorjele kuće i drugi objekti u Gornjoj Glini. Iz Nikšića se vidjela vatra i dim u tim selima, a čuo je da je spaljena i Donja Glina. Kasnije je čuo da je nekoliko mještana u tim selima ubijeno.

Nakon što je Nikšić okupiran slijedećeg dana napuštene kuće su se masovno pljačkale i iz njih odvožene su sve vrijedne stvari.

Šinac Ivan je iz Hrvatskog Blagaja. Već krajem rujna i početkom listopada 1991. godine počeli su povremeni napadi iz minobacača, topova i pješadije na Hrvatski Blagaj s pobunjeničkih položaja, pa je radi toga većina stanovništva napustila svoje kuće i bježala u Slunj ili negdje drugdje. Jednoga dana u listopadu 1991. godine uslijedio je jedan od ovakvih napada pa je on sa svojom obitelji i ostalim mještanima pobjegao u šumu. Kada se je na večer vratio vidio je da je zapaljena njegova kuća s gospodarskim objektima, a isto tkao kuća njegovog susjeda Tome Medveda. Osam dana prije ovoga zapaljena je i prva kuća i to kuća Obranović Josipa. On je slijedećeg dana krenuo u Slunj i upao u neprijateljsku zasjedu, te je bio uhvaćen.

Odveden je u Veljun, a po njega je u Hrvatski Blagaj došao automobil koji ga je odvezao u Veljun i u kojem je bio okrivljeni Miljan Strunjaš kojeg od ranije poznaje. Strunjaš je bio u uniformi. Još na licu mjesta su ga maltretirali i govorili da je ustaša, da misli da će ostati živ i tome slično. U Veljuni su ga držali dva dana, gdje su ga opet maltretirali stavljajući mu pod vrat nož i tome slično. Iz Veljuna su ga prebacili u Vojnić zajedno s jednim Srbinom, a iz Vojnice su ga odveli prema Kladaši gdje su ga pustili.

Još dok je bio u Hrvatskom Blagaju, prije ovog zarobljavanja, vidio je zapaljene i izgorjele tri kuće, a kasnije nakon njegovog napuštanja uništene su i spaljene sve kuće i gospodarski objekti - ukupno 40 kuća, a imovina je u potpunosti opljačkana.

Franjo Cindrić izjavio je da su još krajem listopada 1991. godine počeli napadi na njegovo selo Donju Glinu s okolnih neprijateljskih položaja i to iz pješadijskog oružja, minobacača, haubica, a nadlijetali su i avioni te bombardirali okolna sela.

Jedan od jačih neprijateljskih napada bio je 01. 11. 1991. godine i to po selima se pucalo iz svih oružja. Oko 10.00 sati toga dana više granata palo je na selo, te je uništena kuća njegovog susjeda Cindrić Mile, a jedna granata pala je i u blizini njegove kuće. Gelerima iz te granate pogodene su i ranjeno njegova žena Cindrić Zorka i kćerka Cindrić Ivanka, tada stara 10 godina. Žena Zorka od zadobivenih povreda istoga dana je preminula dok je kćerka ostala živa, ali je teško ranjena i mjesec dana je bila u komi u bolnici u Bihaću, a i danas ima posljedice od istih povreda. Od iste eksplozivne granate ranjene su dvije Cindrić Milke, te Cindrić Jadranko.

I slijedećeg dana bilo je ovakvih napada iz sela nastanjenih srpskim stanovništvom. Već na samom početku napada iz sela su počeli bježati ljudi, tako da su u selu ostali samo stariji stanovnici. Dana 16. 11. 1991. godine u jutro počeo je jedan od jakih neprijateljskih napada na selo s okolnih položaja i to iz svih vrsta naoružanja. Preostali mještani napustili su selo i povukli se prema Bosni, jer nisu imali čime braniti selo. U selu je ostalo svega nekoliko starijih muškaraca koji nisu uspjeli pobjeći. Nezna što se je događalo u selu prilikom i nakon ulaska neprijateljske vojske jer je on također pobjegao i vratio se tek 1995. godine nakon "Oluje" i našao je potpuno uništeno selo.

Slavo Cindrić također je iz sela Donja Glina, te je izjavio da su već u rujnu 1991. godine počela provociranja s neprijateljskih položaja i pucalo se po mještanima koji su pobirali usjeve. Prve provokacije bile su iz pješadskog oružja, a kasnije je počela i artiljerija, te na kraju i topovi. Jedan od jačih napada bio je 01. 11. 1991. godine i toga dana s više granata pogodena je kuća Cindrić Mile koja je u potpunosti uništena, a poginula je i Cindrić Zorka, te teže ranjena Cindrić Ivanka, te Cindrić Milka starija i Cindrić Milka mlada, te Cindrić Jadranko. I slijedećeg dana bilo je napada na selo, pa je pogodena i Crkva Sv. Nikole u Cvitoviću. Pored naprijed imenovanih lakše su povrijeđene još tri djevojčice. Usljed ovih napada krajem listopada pojedini mještani počeli su napuštati selo i bježati prema Bosni ili Slunju. U selu su ostali samo stariji muškarci, te nešto žena. U selu naše vojske ili policije nije bilo i iz sela se nije pucalo po neprijateljskim položajima niti odgovaralo na neprijateljsku vatru jer nisu niti imali čime pucati.

Dana 01. 11. 1991. godine uslijedio je jedan od jačih neprijateljskih napada na selo i to iz svih oružja, pa je čak gadala i artiljerija tako da su se svi iz sela povukli prije ulaska neprijateljske pješadije. U selu je ostalo svega nekoliko starijih ljudi, a među njima i njegov otac Cindrić Mile koji je umro u bolnici u Vojniću 1993. godine. Čuo je da je neprijateljskim postrojbama zapovijedao okrivljeni Miljan Strunjaš, ali on to nije vidio jer, kao što je rekao, povukao se je s ostalim mještanima prije dolaska Srba u selo i vratio se tek nakon "Oluje" 1995. godine, te je našao potpuno uništeno selo u kojem je prije rata bilo 18 kuća.

Juraj Jurašin također je saslušan kao svjedok pa je izjavio da je od srpnja 1991. godine pa do okupacije Slunja zapovijedao jednim vodom u sastavu ZNG i da je u Slunju čuvao vodov, mostove i bolnicu. Dana 16. 11. 1991. godine prilikom napada na Slunj zarobljen je s dvadesetak civila u Slunju kod starog vodovodnog rezervara i to od vojnika iz Primišlja od kojih je neke i poznavao. Svi su bili u uniformama JNA i naoružani. Najprije je ispitivan u Primišlju, a zatim je vraćen u Slunj gdje je odveden u zatvor, a potom na vojni poligon Slunj. Prilikom zarobljavanja i ispitivanja uvijek je bio fizički maltretiran, tučen, a istodobno bio je i psihički

9

maltretiran od čega i danas osjeća posljedice. Nakon puštanja dobio je radnu obavezu na sanaciji terena, odnosno pokapao je osobe poginule prilikom napada i okupacije na Slunj i okolna sela, te je pokapao stoku i slično. Nekoliko dana nakon okupacije Slunja pokopao je Stefanac Ninu, Ivšić Pavla, te nekog Modrušana i Begovića. Vodio je točno dnevnik o tome što i kako se događalo pa to može predočiti. Poznato mu je da je u okolnim selima za vrijeme i nakon okupacije ubijeno više ljudi ili je poginulo od eksplozija granate, a sijeća se da je i 1991. godine ispred lokala "Suza" ubijen doktor Krušić. Prilikom napada i okupacije Slunja uništeno je i strušeno odprilike 30% kuća, a okolna sela gotovo su sva uništena, razrušena i spaljena.

Slunj su napustili gotovo svi stanovnici hrvatske nacionalnosti i ostalo ih je svega pedesetak.

Ivan Cindrić izjavio je da su napadi na Gornju Glinu s okolnih neprijateljskih položaja započeli krajem 1991. godine. Pucalo se je iz svih oružja iako u selu nije bilo niti policije niti vojske. Već prilikom tih prvih napada mještani su počeli bježati i napuštati svoje kuće. Jaki napad na selo počeo je 16. 11. 1991. godine i tada su mještani napustili selo i pobjegli u pravcu Kladuše. On je pobjegao u Gnojnice kod svog bratića, a slijedeće jutro vratio se u Gornju Glinu, a selo je bilo potpuno pusto i ostali su samo stari i bolesni. Dana 18. 11. 1991. godine počeo je još jedan snažan napad na selo iz svih oružja i tada je većina pobjegla prema Kremenu. On je pobjegao s njima, a kada se je vratio našao je zapaljenu kuću koja je u potpunosti izgorjela. Toga dana zapaljena je oko polovica kuća u selu s gospodarskim objektima, a paljenje se nastavilo i slijedećih dana. U Kremenu je ostao 4 dana, nakon čega se s neprijateljskom patrolom vratio u Gornju Glinu i našao gotovo spaljeno selo. Po selu je lutala stoka, a bilo je nešto i mrtve stoke. Vidio je da se stoka masovno odvodi, te da se pljačka sva vrijedna imovina i poljoprivredni strojevi. Osobe u vojnim uniformama, ali i u civilu pljačkale su ovu imovinu. U selu je ostao do 22. 03. 1992. godine kada je uspio pobjeći u Veliku Kladušu, pa zatim u Karlovac. Među onima koji nisu uspjeli pobjeći iz sela bio je i Jurčević Mile, Bogović Janko i Manda. Leš Jurčević Mile vidio je pored njegove izgorjele štale i sjenika negdje krajem prosinca 1991. godine i to rastrgan u fazi raspadanja. On ga je zajedno s nekoliko mještana pokopao 27. 12. 1991. godine. Nešto kasnije zapaljena je i njegova kuća, a nekoliko dana iza toga i druge kuće. Begović Manda bila je stara i nepokretna žena i pričalo se da je zapaljena zajedno sa svojom kućom. Za Begović Janka ni do danas se ne zna šta se je s njime dogodilo.

Stjepić Mile izjavio je da su prvi neprijateljski napadi započeli u jesen 1991. godine po Gornjoj Glini i pojedini mještani već su tada počeli napuštati selo. Većina mještana pobjegla je 16. 11. 1991. godine kada je zauzet Slunj. Toga dana po selu se pucalo iz minobacača i pješačkog oružja i ostalo je svega nekoliko starijih ljudi. Dana 18. 11. 1991. godine ponovo je bio jaki napad na selo i tada su mještani pobjegli prema Kremenu. On je također pobjegao u Kremen kod Rebić Marka, a vidio je da u selo ulazi neprijateljska pješadija i tenkovi a da zatim selo gori. Toga dana zapaljena je i njegova kuća, a kada se nakon sedam dana vratio gotovo cijelo selo je bilo spaljeno. Stoka je slobodno lutala po selu, a odvodili su ju oni ljudi koji su zauzeli selo, kao što su odvozili i svu drugu vrijednu imovinu. Pljačka je nastavljena i slijedećih mjeseci, a isto tako i paljenje pojedinih kuća.

Među onima što su ostali u selu bio je i njego stric Jurčić Mile čiji leš je već u fazi raspadanja pronađen negdje oko Božića 1991. godine i tada su ga pokopali, a u pokopu je i on sudjelovao. Nije mu poznato na koji način je on nastradao. U selu je ostao i Begović Janka i Manda, a za njih se također ne zna, jedino zna da je kuća Begović Mande zapaljena i

pretpostavlja se da je zajedno s kućom izgorjela i imenovana, Begović Manda, koja je bila nepokretna.

Vinko Zalać je iz sela Gornja Glina te ističe da su mještani počeli masovno napuštati selo i bježati kad su počeli napadi sa srpskih položaja a to je bilo u jesen 1991. godine. Dana 16. 11. 1991. godine zauzet je Slunj i tada su stanovnici pobjegli prema Bosni, a u njegovom selu ostalo je svega 15 starijih osoba, a među njima i on. Jaki napad na Gornju Glinu iz sveg oružja uslijedio je nakon zauzimanja Slunja i to dana 18. 11. 1991. godine. Toga dana u selo je ušla i neprijateljska pješadija. Njegova kuća nalazi se na kraju sela te je on vidio da gore pojedine kuće u selu. Ne poznaje vojnike koji su ušli u selo, ali su isti palili kuće i gospodarske objekte, a kuće su paljene i sljedećih dana i mjeseci. Isto tako odvođena je stoka, te pljačkana druga imovina, ali mu nije poznato tko je to osobno radio. Kući se je vratio tek nakon "Oluje" i tada je vidio da mu je s kuće skinut crijep, sjenik raskopan i odvezen, a kuća devastirana i opljačkana.

Prilikom zauzimanja Gornje Gline u selu su ostali Jurčević Mile, te Begović Janko i Manda. Za Begović Mandu priča se da je zapaljena i da je izgorjela sa svojom kućom onoga dana kada je zauzeto selo. Bio je na zgašištu njezine kuće i vidio ostatke ljudskih kostiju pa pretpostavlja da su to bile upravo kosti Begović Mande.

Šta se je dogodilo s Begović Jankom to do danas nitko točno ne zna, a priča se da je i on izgorio u svojoj kući. Čuo je da je leš Jurčević Mile rastrgan i u raspadanju pronađen na zgašištu njegove stalle, te pokopan od mještana, ali on to osobno nije vidio.

Tomo Ugarković je iz Gornjeg Kremena te je izjavio da je on zapovijedač vodom od 52 osobe u sastavu 110. brigade HV-a. Bili su naoružani pješaćkim naoružanjem i držali su položaje prema Donjoj Glini i Glinjskom Vrelo. Sjeća se da su svakodnevno s neprijateljskih položaja napadani iz minobacača i pješadije, a napadana su i sela Donja Glina i Gornje Vrelo pri čemu je nekoliko kuća pogodeno i zapaljeno granatama. Njihova obrana bila je probijena onoga dana kada je zauzet Slunj i pucalo se iz svih oružja. Istoga dana krenula je i neprijateljska pješadija i tenkovi pa su se oni povukli u pozadinu prema Četingu gradu i Slunju. On je ostao u Kremenu 16/17. 11. 1991. godine a tada je Slunj već pao. Vidio je da gore kuće i došlo je do potpune pomutnje, a vidio je da gori i Donja Glina, Glinjsko Vrelo, te Gornja Glina. Sve je bilo u plamenu. Dana 17. 11. 1991. godine napustio je Kremen i povukao se u Bosnu, konkretno u Sturlić. Istoga dana neprijateljska pješadija još nije ušla u Kremen i ništa nije bilo spaljeno. Krenuo je natrag u Hrvatsku s nekoliko boraca u namjeri da se probije do Ogulina, ali je u blizini Gnojnice s nekoliko suboraca zarobljen. Nakon zarobljavanja sproveden je u Slunj u zatvor gdje je ostao 25 dana nakon čega je prebačen na vojni poligon u Slunj. Za vrijeme boravka u zatvoru i ispitivanja bio je na razne načine fizički maltretiran i tučen, a zapovjednik u zatvoru bio je Mirčić Petar. U fizičkim zlostavljanjima i psihičkom maltretiranju posebno se isticao Blitva Slobodan, Bubalo Mirko, Vujković i još drugi. I ostali zatvorenici bili su fizički i psihički zlostavljani.

Da su bili povrijeđeni vidio je i Egić Dragić koji je obilazio zatvor. Svako jutro nakon smotre vodili su ih na rasčišćavanje Slunja koji je bio potpuno razrušen. S ostalim zarobljenicima prebačen je na vojni poligon Slunj gdje je još nekoliko dana ispitivan, a nakon toga pušten kući u Gornji Kremen, a kuća mu je bila potpuno devastirana. Vrata i prozori bili su porazbijani, krovnište odneseno, a isto tako i sve vrijedne stvari kao i poljoprivredni inventar. Sljedećih mjeseci dok je bio u Kremenu zapaljeno je još 5-6 kuća.

11

Jedinice koje su zauzele Kremen i koje su kasnije to područje kontrolirale bile su pod zapovjedništvom Višnjić Milana.

Poznato mu je da je neprijateljskim postrojbama koje su kontrolirale područje Kremena, Nikšića, Blagaja, Gline i okolnih sela zapovijedao okrivljeni Miljan Strunjaš. Njega je poznavao od ranije, a jedne zgrade došao je i u obilazak zatvora i tada je upravo pitao za njega to ga je i vidio te zgrade, a on je bio sav krvav od batina koje je dobio u zatvoru.

Mile Cindrić izjavio je da je bio pripadnik vođa kojim je zapovijedao Ugarković Tomo, a držali su položaje oko Gornje Gline i Glinškog Vrela. Kada je napadnut Slunj izvršen je jaki napad i na njihove položaje i oni su se povukli prema Kremenu i razišli, a on je s nekoliko saboraca ostao u Kremenu, a zatim se povukao prema Bosni prije nego što je pješadija ušla u Kremen. U selo se vratio nakon nekoliko dana, ali je ono već bilo zauzeto i u selu je ostalo svega nekoliko ljudi. Kad se vratio u selo javio se zapovjedniku koji je zapovijedao neprijateljskim jedinicama, a to je bio Višnjić Milan, po činu kapetan. Poznavao ga je od ranije jer je bio učitelj u Kremenu, a ovaj mu je rekao da se javi u Slunj što je i učinio. Prilikom dolaska u Kremen vidio je da je u selu nekoliko kuća razrušeno spaljeno, a imovina opljačkana. Slijedećih dana minirano je i zapaljeno još nekoliko kuća, a odvožena je i stoka iz sela, te ostala imovina. Dana 01. 06. 1993. godine ubijena je njegova sestra Cindrić Anje, te Puškarić Tomo i to oboje hitcima iz vatrenog oružja.

Filip Begović izjavio je da su prvi napadi na Gornju Glinu počeli iz Cvijanović Brda i vojnog poligona u Slunju već početkom listopada 1991. godine. Pucalo se iz topova i minobacača, a u selu nije bilo niti vojske niti policije koja bi pružala otpor. Dana 16. 11. 1991. godine napadnut je i zauzet Slunj i gotovo svi mještani su pobjegli prema Bosni. Među njima pobjegao je i on i ostatak rata proveo na oslobođenom teritoriju RH.

Prilikom napuštanja sela dana 16. 11. 1991. godine u selu je ostavio svoju ženu Begović Mandu koja je bila nepokretna. Toga dana zapaljena je njegova kuća i gospodarski objekti, pa je čuo da je tada izgorjela i njegova žena Begović Manda. A 1995. godine kada se vratio kući i rasciđavao zgariste na zgaristu kuće je pronašao izgorjele kosti vjerojatno svoje žene. Čuo je još da su u selu ubijeni Puškarić Kata, Jurčević Mile i Jurčević Milka, a nestao je i Begović Janko za kojeg se ne zna. Tokom okupacije gotovo sve kuće i gospodarski objekti su spaljeni i opljačkani.

Avan Stipetić saslušan pred istražnim sudom izjavio je da je na njegovo selo Marindolsko Brdo iz minobacača započeo napad još krajem listopada i početkom studenoga 1991. godine i da je većina stanovništva zbog toga napustila selo. Dana 16. 11. 1991. godine zauzet je Slunj i tada je u selu ostalo svega 7 starijih osoba, a među njima i on. Navečer 17. 11. 1991. godine vidio je da gori gotovo cijela Gornja Glina, a pojedini objekti gorjeli su i kasnije. Slijedećeg dana 18. 11. 1991. godine gorio je Cvitović, a neprijateljska pješadija ušla je u njegovo selo 17. ili 18. 11. 1991. godine. Dana 17. 11. 1991. godine selo je zapaljeno i izgorjelo.

Nakon ulaska pješadije u selo 19. 11. 1991. godine zarobljen je i odveden u Slunj zajedno s Bunčić Milom i Magdić Jurjom gdje je zadržan dan i noć i ispitivan, a onda pušten kući. Čuo je da je nekako u to vrijeme u Cvitoviću ubijen Raužan Franjo.

Nakon zauzimanja sela započele su i pljačke imovine mještana, te se odvozilo sve što se dalo odvesti, a pljačke su vršili i civili i vojnici. Godine 1993. uz pomoć UNPROFOR-a otišao je iz sela i prešao na slobodni teritorij RH u Karlovcu.

12

Napominje da onoga dana kada je uhvaćen i ispitan da je bio maltretiran i zlostavljan, te da mu se stavljao nož pod vrat.

Mile Jurčić je iz Gornje Glince te ističe da su na istu napadi počeli još u srpnju ili početku kolovoza 1991. godine najprije iz pješadijskog oružja, a zatim iz topova i minobacača. Već tada pogodeno je nekoliko gospodarskih objekata, a jedan od najjačih napada bio je onoga dana kada je zauzet Slunj. Toga dana gotovo svi nještani pobjegli su iz sela i preko Bosne otišli na slobodni teritorij Hrvatske.

Onoga dana kada je selo zauzeto i kada je ušla neprijateljska pješadija nalazio se u Slunju te je s većinom stanovništva otišao iz Slunja preko Bosne na slobodni teritorij Hrvatske.

Brijalo se da jedinicama koje su napadale, a zatim i zauzele Hrvatski Blagaj, Donju i Gornju Glinu, Donji i Gornji Nikšić, Pavlovac, Cvitović, Marindolsko Brdo, Donji i Gornji Kremen zapovijedao okrivljeni Miljan Strunjaš, a baš jedinicama koje su zauzele Kremen zapovijedao je Višnjić Milan. U Gornju Glinu vratio se nakon "Oluje", a selo je bilo potpuno uništeno i opljačkano.

Mile Filipčić izjavio je da su napadi na njegovo selo Donji Nikšić počeli u ljeti 1991. godine i to krajem srpnja i početkom kolovoza i to najprije iz pješadijskog naoružanja, a zatim iz minobacača i topova i to s neprijateljskih položaja u Primišlju i Veljunu. Pojedini nještani već tada su počeli napuštati selo. Dana 16. 11. 1991. godine uslijedio je sveopći neprijateljski napad na Slunj, a toga dana i sljedećih dana i na sva ostala sela u okolini Slunja.

Dana 16. 11. 1991. godine gotovo cijelo pučanstvo Donjeg Nikšića povuklo se iz Slunja i okolnih sela. Dana 18. 11. 1991. godine zarobljen je u Donjem Nikšiću s desetak drugih mještana i odveden u Slunj gdje je bio 4 dana u zatvoru. Bio je tada više puta ispitan i tučen, te prisiljavan da pije svoju mokraću. Zapovjednik zatvora bio je Mirčić Pero iz Primišlja.

Kad se vratio kući dobio je radnu obavezu koje se je morao pridržavati.

Nakon zauzimanja sela minirana je i njegova kuća a zapaljene su još tri kuće.

Nikola Slat je iz Cvitovića te je izjavio da je Cvitović zauzet onoga dana kada i Slunj ili pak sljedećeg dana. Već prije zauzimanja mještani su napustili selo zbog povremenih napada koji su bili na to selo. Kada je selo zauzeto i okupirano toga dana i u noći zapaljeno je i izgorjelo je 5-6 kuća, a neke su zapaljene kasnije. Nakon toga u selu je započela pljačka imovine koja je uslijedila i kasnije. U prosincu 1991. godine u selu nedaleko kuće ubijen je iz vatrenog oružja Raužan Franjo, ali nije vidio tko ga je ubio. Čuo je da je i u Gornjoj Glini ubijeno nekoliko ljudi, a većina objekata je spaljena i razrušena.

Izvršen je uvid u zapovijedi broj 1, 2 i 3; zapovijedi za borbenu upotrebu, prijedloge za unaprijeđenje, naredbe, potvrde, planove, potpisnice, zapisnike sa savjetovanja, izvještaje, uvjerenja, odluke, te izvješće o tajnim jedinicama a koji dokumenti su svi potpisani od komandanta TO Veljun Miljana Strunjaš.

Izvršen je također uvid u izvješće o ratnim štetama u mjestima nastanjenim većinskim hrvatskim stanovništvom time da je utvrđen ukupan broj domaćinstava iz popisa stanovništva za 1991. godinu, te nakon okupacije.

13

Iz spomenutog izvješća tako je vidljivo da je 1991. godine u Hrvatskom Blagaju bilo 26 domaćinstava, a da je uništeno 46 objekata. Isto tako tamo je živio 91 Hrvat, a od toga je do 18. 11. 1991. godine protjerano 90.

U Pavlovcu je bilo 11 hrvatskih domaćinstava, od toga je uništeno 7 objekata, a bilo je 30 Hrvata i svih 30 je protjerano.

Gornji Cerovac brojio je 32 hrvatska domaćinstva, od toga su 2 uništena a 119 Hrvata, koliko ih je tu bilo, je protjerano.

Donja Glina brojila je 17 domaćinstava, od toga je 16 uništeno, a od 61 Hrvata protjerano ih je 59.

Glinško Vrelo imalo je 34 domaćinstva, od toga je 30 uništeno, a od 103 hrvatska stanovnika 97 ih je protjerano.

Cvitovac i M. Brdo brojili su 155 hrvatskih domaćinstava, a od toga je 7 spaljeno, 2 teško oštećena, a od 541 Hrvata 504 ih je prognano.

Gornja Glina brojila je 88 hrvatskih domaćinstava time da je 72 domaćinstva spaljeno, a od 313 Hrvata prognano ih je 290.

Donji Kremen imao je 19 hrvatskih domaćinstava i od toga su 2 spaljena, a od 57 Hrvata 6 su prognana.

Gornji Kremen brojio je 88 hrvatskih domaćinstava, od toga je 8 spaljeno, a od 173 Hrvata 160 ih protjerano.

Iz priloženih smrtnih listova za Hrvate - civile ubijeno tokom agresije i okupacije na Slunj 1991. godine u zoni odgovornosti tzv. "RŠTO Veljun" pod neposrednim zapovjedništvom Miljana Strunjaš ubijeni su:

- Zorka Cindrić, rođ. 03. 09. 1950. iz Donje Gline broj 200, smrtno stradala 01. 11. 1991. godine za vrijeme topničkog i minobacačkog napada na Donju Glinu,

- Janko Begović, rođ. 04. 08. 1908. iz Gornje Gline br. 106, nestao 18. 11. 1991. godine za vrijeme okupacije Gornje Gline,

- Franjo Raužan, rođ. 09. 04. 1991. godine iz Cvitovića br. 47, ubijen 07. 12. 1991. godine kod svoje kuće i

- Mile Jurčić, rođ. 29. 09. 1919. godine iz Gornje Gline br. 162, ubijen iz vatrenog oružja 18. 11. 1991. godine kod svoje kuće.

Manda Begović, rođ. 03. 06. 1924. godine iz Gornje Gline br. 217, nestala je 18. 11. 1991. godine u vrijeme kada je spaljena njezina kuća, a ista je bila nepokretna.

14

Isto tako iz priložene liječničke dokumentacije vidljivo je da je prilikom napada na sela u nadležnosti TO Veljun stradalo više osoba, pa među ostalim Cindrić Ivanka, rođ. 1981. godine iz Slunja, Donja Glina br. 210, Cindrić Milka rođ. 1947. godine iz Slunja, Donja Glina br. 221, Cindrić Milka, rođ. 1961. godine iz Slunja, Donja Glina br. 221, te Cindrić Jadranko, rođ. 1957. godine iz Slunja, Donja Glina br. 221. Svi su oni stradali 01. 11. 1991. godine prilikom topničkog i minobacačkog napada na Donju Glinu.

Iz priloženih fotoelaborata vidljiva je ekshumacija pokojnog Jurčić Mile i pokojne Begović Mande, a Cindrić Zorka nije ekshumirana jer je pokopana na groblju u Slunju kao i Franjo Raužan.

Također iz fotoelaborata vidljiva su oštećenja Crkvi Sv. Ane, Sv. Duha i Sv. Nikole.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja smatramo nedvojbeno utvrđenim da je okrivljeni Miljan Strunjaš počinio kazneno djelo ratnog zločina iz čl. 120. s t. 1. i 2. OKZRH, a koje mu se stavlja na teret.

Naime, u ovom postupku nedvojbeno je utvrđeno, a na osnovu dokaznog materijala te izjava saslušanih svjedoka, niz činjenica i elemenata, a koji su bitni za ovo kazneno djelo, a to su:

1) da su prvi oružani sukobi na područje Općine Slunj i okolnih mjesta započeli već početkom ljeta 1991. godine i da su od tada neprestano trajali,

2) da su se sve radnje, a koje su okrivljenom u optužnici stavlja na teret, dogodile za vrijeme oružanog sukoba i da su ih izvršile postrojbe pod zapovjedništvom okrivljenog Miljana Strunjaš kao zapovjednika TO Veljun,

3) da su sve stradale osobe i imovina bili zaštićeni Ženevskim konvencijama iz 1949. godine i Dopunskim protokolom iz lipnja 1977. godine,

4) da je optuženi bio dužan postupati u skladu s ratnim zakonima i običajima uključujući i Ženevske konvencije iz 1949. godine, te Protokolima iz 1977. godine,

5) sve radnje izvršene su po naredbama i uz odobrenje ili znanje okrivljenog kao zapovjednika, a s ciljem da se kazni i zastraši žrtva,

6) okrivljeni je znao što njemu podređeni čine, a propustio je poduzeti potrebne mjere kako bi spriječio takva djela i kaznio počinitelje,

7) sve navedene radnje bile su dio rasprostranjenih masovnih i sistematskih napada usmjerenih protiv civilnog stanovništva, njihove imovine, te objekata zaštićenih međunarodnim pravom.

Međunarodno humanitarno pravo utemeljeno je na načelima imuniteta građanskih osoba što znači da građanske osobe koje ne sudjeluju u neprijateljstvima ne mogu ni pod koju cijenu biti predmet napada, već moraju biti pošteđene i zaštićene. Ženevske konvencije, a pogotovo

15

njihovi Dopunski Protokoli sadrže posebna pravila o zaštiti građanskih osoba i njihove imovine.

Dakle, sumirajući sve naprijed izneseno smatramo dokazanim da je okrivljeni kazneno odgovoran za djelo koje mu se stavlja na teret. U postupku je bez sumnje dokazano da je isti bio zapovjednik TO Veljun, a što proizlazi iz brojne pisane dokumentacije koju je upravo on potpisao kao zapovjednik, a isto tako i iz izjava svjedoka koji su bili neposredni očevidci zapovijedanja samog Strunjaša u izvršenju upravo radnji koje su slijedile.

Isto tako utvrđeno je da su ove postrojbe izvršile nezakonite i nepotrebne napada na civile koji nisu pružali nikakav otpor, napade na civilne objekte koji su bez ikakvog razloga uništavani i razarani. Naime, u istim selima nije bilo vojnih postrojbi niti je pružan bilo kakav otpor, čak šta više ulaskom u ova sela ista su bila potpuno prazna i napuštena od stanovništva koje je zbog prethodnih zastrašivanja i neprestanog pucanja napustilo ovo područje.

Isto tako nakon ulaska u sela ista su paljenja i to upravo po zapovijedi starješina koji su neposredno rukovodili jedinicama i koji su čak dijelili šibice vojnicima da pale sela, iako za to nije bilo nikakve potrebe. Nakon ulaska u sela imovina je pljačkana i odvožena bez ikakve kontrole, a sve to uz odobrenje, naredbu i znanje okrivljenog koji nije ama baš ništa poduzeo da spriječi ove čine, čak šta više i sam je bio prisutan prilikom izvršenja istih.

Prilikom ovih napada više je osoba ubijeno, ranjeno, a uništeni su i sakralni objekti (konkretno 4 crkve) a doista nije bilo nikakvog razloga da se isti uništavaju.

Iz svega navedenog proizlazi da je okrivljeni počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva označenog u članku 120. stavak 1. i 2. OKZ RH, te se stoga ova optužnica ukazuje opravdanom i na zakonu osnovanom.

Isto tako smatramo da u konkretnom slučaju postoji osnov da se okrivljenom produži pritvor i to temeljem čl. 182. st. 2. toč. 1. i 4. ZKP-a/93. Naime, okrivljeni je državljanin Crne Gore gdje uostalom ima i prebivalište i sigurno puštanjem na slobodu postoji opravdana bojazan da bi napustio Republiku Hrvatsku i time onemogućio daljnje vodenje postupka. Osim toga u konkretnom slučaju radi se o kaznenom djelu za koje se može izreći kazna preko 10 godina zatvora, a i sam način izvršenja, te posljedice do kojih je došlo su takve da bi puštanjem okrivljenog na slobodu došlo do uznemirenja građana.

ŽUPANIJSKI DRŽAVNI OTVJETNIK
Ljubica Piskuš-Sumolija